

СРЕДЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД ЗА 2015 г.

Средният осигурителен доход (СОД) е важен показател за социално-осигурителната система, който като елемент в пенсионната формула служи за определяне размерите на новите пенсии, а заедно с броя на осигурените лица и размера на осигурителните вноски определя приходите в държавното обществено осигуряване.

По данни от регистъра на осигурените лица, средният осигурителен доход за месец декември 2015 г. е 783,76 лв., а средномесечният осигурителен доход за 2015 г. е **726,40 лв.** Номиналното нарастване на средномесечния осигурителен доход за 2015 г. спрямо 2014 г. е **6,3%**, а реалното нарастване е **7,5%** при хармонизирана средногодишна инфлация -1,1% за 2015 г.

Отчетеният ръст на осигурителния доход се дължи основно на увеличението на минималните осигурителни прагове по икономически дейности и квалификационни групи професии средно с 6,3 на сто в сравнение с 2014 г., на увеличението на максималния осигурителен доход от 2400 лв. на 2600 лв. и на увеличението на минималната работна заплата. Най-ниският осигурителен доход и минималното заплащане в бюджетната сфера са равни на минималната работна заплата, която през 2015 г. се повиши двукратно, от 340 лв. на 360 лв. от 1 януари и от 360 лв. на 380 лв. Средното нарастване спрямо 2014 г. е 8,8 на сто.

Процесите на оптимизация и реструктуриране на заетостта във фирмите също оказват известно влияние върху ръста на средния осигурителен доход за 2015 г.

Осигурителният доход на осигурените лица родени след 31.12.1959 г., които са обхванати от допълнителното задължително пенсионно осигуряване в универсални фондове, е **736,83 лв.**, като нарастването спрямо 2014 г. е с 6,6%. Лицата родени преди 1.01.1960 г. имат среден осигурителен доход **684,54 лв.**, който е с 4,4% по-висок в сравнение с предходната година. Запазва се значителната разлика в осигурителния доход на осигурените мъже и жени. Средният осигурителен доход на мъжете през 2015 г. е 768,41 лв., а на жените – 682,43 лв., като разликата е 12,6% в полза на мъжете.

Самоосигуряващи се лица

От 1 януари 2011 г. се въведе диференциран минимален месечен размер на осигурителния доход на самоосигуряващите се лица. За 2015 г. диференцираният минимален месечен размер на осигурителния доход се запазва на нивото от 2014 г. - съответно 420 лв., 450 лв., 500 лв. и 550 лв., съобразно облагаемия им доход за 2013 г. Минималният осигурителен доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители се увеличи от 240 лв. на 300 лв.

За 2015 г. средният осигурителен доход на самоосигуряващите се лица без земеделските стопани е **446,80 лв.** при 444,62 лв. за 2014 г. Средният осигурителен доход на земеделските стопани е **296,49 лв.** при 240,18 лв. за предходната година, което представлява ръст от 23,4%. Морските лица, които от началото на 2010 г. са включени като отделна група и се осигуряват за собствена сметка, имат среден осигурителен доход **488,46 лв.**, който е с 0,2% по-висок спрямо 2014 г.

Осигурени от работодател лица

Средномесечният осигурителен доход за 2015 г. на наетите в специалните ведомства военнослужещи, следователи и разузнавачи е 1093,06 лв., или с 1,5% по-висок от 2014 г. Средномесечният осигурителен доход за 2014 г. на държавните служители, съдиите и прокурорите е 1142,76 лв., което е с 2,0% повече от 2014 г.

Средният осигурителен доход на осигурените лица, включени в програми за заетост е 198,59 лв. като за 2015 г. той е със 17,6% по-висок от 2014 г.

Осигурени лица, за които осигурителната вноска се разпределя между работодател и осигурено лице

Средният осигурителен доход на работещите при условията на трета категория труд лица е **732,29 лв.** и спрямо 2014 г. се е увеличил с 6,3%. Осигурителният доход на работещите при условията на първа и втора категория труд е **993,11 лв.**, като за тях нарастването спрямо 2014 г. е 3,7%.

Осигурителният доход на учителите за **2015 г. е 852,17 лв.** или с 3,2% по-висок от 2014 г.

СПРАВКА ЗА БРОЯ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА И ОСИГУРИТЕЛНИЯ ИМ ДОХОД - държавно обществено осигуряване						
За периода януари - декември 2015 г.						
Видове осигурени лица	Осигурени лица - общо	СРЕДЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД - общо	Осигурени лица - родени преди 1.01.1960 г.	СРЕДЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД - родени преди 1.01.1960 г.	Осигурени лица - родени след 31.12.1959 г.	СРЕДЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД - родени след 31.12.1959 г.
			брой	лв./	брой	лв./
ОБЩО	2 724 298	726.40	532 815	684.54	2 189 175	736.83
Самоосигуряващи се лица за фонд "Пенсии"	85 601	414.63	16 068	430.85	69 533	410.88
Самоосигуряващи се лица за всички осигурителни рискове	148 724	433.78	22 009	460.63	126 714	429.12
Осигурени лица за старост, смърт, трудова злополука и професионална болест	46 510	315.30	10 798	282.78	35 712	325.14
Осигурени лица за старост, смърт, общо заболяване и майчинство, трудова злополука и професионална болест	993	267.92	773	251.29	220	326.42
Осигурени лица - неправилно отстр. от работа; трудоустроени; стаж по чл. 9, ал. 3 от КСО	211	579.92	64	514.52	147	608.43
Осигурени лица - трета категория труд	2 201 493	732.29	454 828	694.06	1 746 665	742.24
Осигурени лица - първа и втора категория труд	109 419	993.11	15 708	886.35	93 711	1 011.01
Осигурени от работодател лица - военнослужещи, следователи и разузнавачи	71 882	1 093.06	1 361	1 453.25	70 522	1 086.11
Осигурени от работодател лица - държавни служители, съдии и прокурори; членове на секционни избирателни комисии	55 133	1 142.76	10 593	1 192.48	44 539	1 130.93
Осигурени лица, включени в програми по заетост	1 103	198.59	309	206.89	794	195.36
Морски лица	923	488.46	304	468.42	620	498.29
Лица само със социални разходи	2 308	356.47				

Забележка: В таблицата самоосигуряващите се лица включват и земеделските стопани.

23 Февруари 2016 г.

Д "АПП"